

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123208749
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2123208749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľky ako osoby oprávnenej z výživného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. D. XX, E., právne zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, proti otcovi ako osobe povinnej platiť výživné: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. D. XX, E., právne zastúpený: JUDr. Mária Staríčková, advokátka, so sídlom Paulínska 19A, Trnava, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 11. septembra 2024, č.k. 40Pc/35/2023-95, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zvýšil povinnosť otca prispievať na výživu oprávnenej A. s účinnosťou od 09.11.2023 zo sumy 110 eur mesačne na sumu 170 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť oprávnenej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred (výrok I.), nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 09.11.2023 do 11.09.2024 v sume 584 eur otcovi povolil splatiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 24,50 eur popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky (výrok II.), čím sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 27P/55/2021-81 zo dňa 30.03.2022 v dotknutých častiach (výrok III.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IV.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine, vecne tým, že nárok navrhovateľky na zvýšenie výživného posúdil ako čiastočne dôvodný. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že návrhom, doručeným súdu dňa 09.11.2023, sa navrhovateľka ako študujúca plnoletá dcéra domáhala zvýšenia výživného pôvodne na sumu 250 eur mesačne (neskôr na sumu 175 eur mesačne). Povinný vo vyjadrení k návrhu nesúhlasil so zvýšením výživného s poukazom na jeho majetkové a príjmové pomery, vlastné zvýšené výdavky a platenie výživného na ďalšie dve deti, ktoré sú maloleté. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh je dôvodný, keď od posledného rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená dohoda rodičov o zaviazaní sa otca prispievať na výživu A. v sume 110 eur mesačne došlo k podstatnej zmene pomerov a to tak na strane oprávneného dieťaťa, ako aj na strane matky a otca. V čase rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 27P/55/2021 bola A. študentkou 3. ročníka Obchodnej akadémie v Trnave, teda bola študentkou strednej školy, jej výdavky matka uvádzala ako základné výdavky zodpovedajúce obvyklým potrebám 17-ročného dieťaťa, so zakupovaním dioptrických okuliarov raz za dva roky, pričom dňa 28.03.2022 matka ustálila pravidelné mesačné náklady na vtedy maloletú A. v sume 268 eur. V čase začatia tohto konania o zvýšenie výživného bola už plnoletá

A. študentkou 1.ročníka Fakulty riadenia a informatiky na Žilinskej univerzite v Žiline, od 01.09.2024 prestúpila na vysokoškolské štúdium v Bratislave, čím výdavok na internát v Žiline (v sume 60 eur mesačne) odpadol, dopravu vlakom do Bratislavy má zadarmo, ale navrhovateľke vzniká výdavok na mestskú hromadnú dopravu v Bratislave v sume 24 eur mesačne a výdavok, tzv. jednorazový diferenčný poplatok (poplatok za prestup a dlhšie štúdium na 1.stupni vysokoškolského štúdia) vo výške 1.890 eur. Súd ustálil, že navrhovateľke aktuálne mesačne vznikajú na uspokojovanie jej odôvodnených potrieb nasledovné výdavky: strava 150 eur, telefón 16 eur, hygienické potreby a drogeria 30 eur, školské potreby 5 eur, MHD Bratislava 24 eur, pomerná časť z nákladov na bývanie v domácnosti matky miesto internátneho ubytovania 66 eur, a na spotrebe služieb spojených s bývaním (elektrina, plyn, internet) 1/3 zo sumy 49 eur, 16,33 eur. Minimálne výdavky uvedené navrhovateľkou tak predstavujú sumu 307,33 eur a to bez zohľadnenia iných dôvodných výdavkov ako je napríklad výdavok na ošatenie a obuv, i ďalších výdavkov, ktoré nie sú nevyhnutného základného charakteru ako napríklad životné poistenie navrhovateľky v sume 12 eur mesačne, a bez zohľadnenia mimoriadnych nepravidelných výdavkov napríklad s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou, v návrhu uvádzaná zubná starostlivosť v sume 400 eur ročne, či so zakúpením notebooku v sume 800 eur. Súd preto nemal pochybností o dôvodnosti tvrdenia navrhovateľky o základných minimálnych výdavkoch v sume 370 eur mesačne na zabezpečenie základných životných potrieb navrhovateľky, čím na strane navrhovateľky nepochybne došlo k podstatnej zmene pomerov od posledného rozhodnutia z dôvodu zmeny jej životnej etapy a prechodu na štúdium na vysokú školu. Skutočnosť, že navrhovateľka okrem denného štúdia na vysokej škole pracuje brigádnickou činnosťou, z ktorej dosahuje pravidelný mesačný príjem v sume 199 eur v hrubom, považoval súd za príjem nepatrný, a v zásade nespôsobilý zasiahnuť do vyživovacej povinnosti povinného otca (oboch rodičov) k plnoletému dieťaťu.

3. Súd mal preukázané, že matka navrhovateľky je tak ako v čase posledného rozhodovania súdu učiteľkou základnej školy a za rok 2023 mala mesačný príjem v priemere 1.276,14 eur v hrubom, čomu zodpovedala v tom čase pri aktuálnej výške daňového bonusu úhrne v priemere v sume 363,33 eur mesačne za tri deti, suma 1.332,71 eur v čistom, od januára 2024 do júla 2024 mala priemerný príjem v sume 1.281 eur v hrubom, v mesiaci máj v sume 1.501 eur v hrubom, teda matka dosahovala v zásade porovnateľný mesačný zárobok ako v roku 2023, v sume cca 1.317 eur až 1.350 eur v čistom, tiež poberá prídavky na deti. V čase rozvodového konania matka deklarovala mesačný príjem aj s daňovým bonusom vo výške 813 eur, teda jej príjem vzrástol o viac ako 60 %. Otec dňa 03.02.2024 uzavrel nové manželstvo, z čoho plynie vzájomná vyživovacia povinnosť manželov, ktorá sa zohľadňuje aj pri úhradách otcom tvrdených výdavkoch na bývanie, vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Tak ako v čase posledného rozhodovania je zamestnancom spoločnosti G., H., kde pracuje ako elektrikár, plošinár a dosahuje príjem zo zamestnania za rok 2023 v priemere 1.236 eur v čistom a súd z vykonanej lustrácie zistil, že za pomernú časť roka 2024 otec dosahoval príjem zo zamestnania v priemere 1.681 eur v hrubom, čomu zodpovedá mesačný príjem cca 1.268 eur v čistom, pričom z rozvodového spisu vyplýva, že pôvodne pracoval 15 rokov ako pilčík a neskôr ako elektromontér v tuneloch v Rakúsku, kde dosahoval príjem viac ako 2.000 eur mesačne v čistom. Od 11.01.2022 bol otec nezamestnaný bez nároku na dávku v nezamestnanosti v Rakúskej a Slovenskej republike, a od 07.03.2022 sa zamestnal na Slovensku ako elektrikár bez potrebných skúšok na výkon práce samostatne a preto s nástupným platom 1.050 eur v hrubom, z ktorého v čase minulého rozhodovania súdu (dňa 30.03.2022) očakával mesačný príjem v sume 900 eur v čistom. Z uvedeného porovnania pomerov tak mal súd za preukázaný podstatný nárast čistého príjmu otca o viac ako 40 %. Súd mal za to, že aj pri zohľadnení výdavkov otca, keď výživné platené do septembra 2024 povinným otcom predstavovalo u navrhovateľky sumu 110 eur mesačne, a u maloletej F. a maloletej B. 2 x 70 eur mesačne, je v možnostiach otca podieľať sa na výžive navrhovateľky zvýšeným výživným. Otec hodnoverne nepreukázal navrhovateľkou sporované a otcom výlučne tvrdené výdavky s dermatologickou kozmetikou a drogeriou v sume 30 eur mesačne. Ostatné jeho náklady predstavovali (bez zohľadnenia spotrebného úveru, ktorý nemá prednosť pred výživným) a bez zohľadnenia mimoriadnych výdavkov otca ako je oprava auta v sume 1.915 eur, či životného a úrazového poistenia, sumu 644 eur. Čistý mesačný príjem otca je vo výške 1.268 eur, jeho manželka má takisto príjem zo zamestnania (v čase rozhodovania súdu poberala nemocenskú dávku vyplácanú vo výške 1.243,50 eur mesačne).

4. Zhodnotením odôvodnených potrieb navrhovateľky, osobných, zárobkových a majetkových pomerov povinného otca s prihliadnutím na aktuálne zárobkové pomery matky navrhovateľky a ďalšie dve vyživovacie povinnosti otca k maloletým deťom (F., B.), kde sa matka domáha v inom konaní zvýšenia výživného, vyhodnotiac podstatné zmeny pomerov posúdil súd návrh ako sčasti dôvodný, pričom

prihliadol tiež na nárast cien služieb a tovarov. Pri zohľadnení týchto okolností a metodiky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri určovaní výživného, zvýšil výživné zo sumy 110 eur na sumu 170 eur mesačne odo dňa podania návrhu, keď mal za to, že je v možnostiach, schopnostiach a pomeroch otca podieľať sa touto sumou na výžive oprávnenej dcéry, a to aj pri iných výdavkoch, na ktorých úhrade sa podieľa spolu s manželkou. Na odôvodnených výdavkoch navrhovateľky sa majú podieľať obaja jej rodičia, pričom len základné potreby navrhovateľky predstavujú sumu 370 eur mesačne a príjem oboch rodičov je v čase rozhodovania súdu v zásade porovnateľný (u matky 1.332 eur, u otca 1.268 eur). Tvrdenie navrhovateľky ani tvrdenie povinného otca o podstatne odlišnej životnej úrovni súd nemal z dokazovania za preukázané. Zvýšené výživné na sumu 170 eur mesačne zároveň predstavuje nižšie navýšenie výživného ako je ministerstvom odporúčané zaťaženie príjmu povinného rodiča pri troch vyživovacích povinnostiach otca (17 % z čistého príjmu povinného u dieťaťa študujúceho na vysokej škole pri ďalších dvoch vyživovacích povinnostiach), keďže súd zohľadnil prednostnú povinnosť otca podieľať sa na výžive dvoch maloletých detí. Nedoplatok na takto zvýšenom zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu dňa 09.11.2023 do rozhodnutia súdu v sume 584 eur súd povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom v pravidelných 24 mesačných splátkach po 24,50 eur tak, aby k jeho úhrade došlo do dvoch rokov. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec v celom rozsahu. Mal za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam keď vyvodil z rozsudku OS Trnava č.k. 27P/55/2021-81 zo dňa 30.03.2022, že otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú A. vo výške 110 eur mesačne, na maloletú B. a na maloletú F. vo výške 70 eur mesačne na každé dieťa. V skutočnosti ale podľa daného rozsudku otec plní vyživovaciu povinnosť plnoletej navrhovateľke vo výške 110 eur mesačne, maloletej B. 100 eur mesačne a maloletej F. 70 eur mesačne, čo je spolu 280 eur oproti sume 250 eur, z ktorej vychádzal súd v tomto konaní, pričom sa nejedná o chybu v písaní, ale nesprávny skutkový záver. Zároveň si bol súd vedomý, že dôjde k zvýšeniu výživného na maloleté deti. Súd teda vychádzal z nesprávnych skutkových zistení, keď chcel ponechať priestor na zvýšenie výživného na maloletú B. z nesprávne zistenej výšky výživného 70 eur, ktorý ale určením výživného na plnoletú navrhovateľku nenechal. Rovnako súd dospel k nesprávnym skutkovým záverom s poukazom na oprávnenosť výdavkov tak oprávnenej ako aj povinného, keď na jednej strane uznal ako oprávnený výdavok na MHD navrhovateľky vo výške 24 eur mesačne, hoci si táto môže kúpiť lacnejší celoročný vo výške 159,35 eur, čo predstavuje 13,30 eur mesačne. Na druhej strane neuznal výdavok otca na spotrebný úver, hoci otec si spotrebným úverom musel zabezpečiť bývanie s poukazom na jeho vylúčenie z užívania spoločného bytu patriaceho do BSM, otec má zamedzený prístup k úsporám na spoločnom účte rodičov navrhovateľky, takže si musel zabezpečiť primárne základné životné potreby vrátane oblečenia. Keďže úver na bývanie mu nebol poskytnutý, musel si vziať spotrebný úver, ktorý je teda v prípade otca nevyhnutým výdavkom a súd ho mal brať do úvahy pri posudzovaní jeho životnej úrovne. Súd tiež pochybil keď napriek odpadnutiu výdavku na internát vo výške 66 eur u navrhovateľky tento výdavok naďalej bral do úvahy. Odvolateľ nesúhlasí ani s právnym posúdením súdu ohľadom pravidelného príjmu navrhovateľky v sume 199 eur v hrubom ako príjmu nepatrného, nespôsobilého zasiahnúť do vyživovacej povinnosti otca. Už len zo skutkového zistenia, že ide o príjem pravidelný, dlhodobý, neviažúci sa na prázdniny ani sezónu, je potrebné vyvodiť právny záver o nutnosti zohľadniť ho ako príjem, ktorým si navrhovateľka zabezpečuje základné životné potreby aj nadštandardné výdavky (z dokazovania vyplynulo, že si zakúpila snowboard, nový notebook, auto s ktorým sú spojené nielen vstupné, ale i udržiavacie a prevádzkové náklady) pričom sa nevyjadrila k ich financovaniu a súd to napriek námietkam zo strany otca nezisťoval. Navrhovateľka pôvodne tvrdila, že nemá čas na brigádu, avšak bolo preukázané, že pravidelne pracuje. Súd zisťoval zmenu pomerov u matky a otca čo do príjmov, u navrhovateľky sa obmedzil len na porovnanie pomerov v otázke výdavkov, nie však príjmov, najmä ak príjem študenta v tejto výške nepodlieha daňovej povinnosti a je tiež odvodovo minimálne zaťažený keďže za študenta platí odvody štát. Pri sume 2.388 eur (199 x 12) brutto ročne s minimálnym daňovým a odvodovým zaťažením nejde v nijakom prípade o zanedbateľný príjem. Súd tiež neporovnal životnú úroveň navrhovateľky a otca, hoci navrhovateľka ako plnoletá bola na dovolenke v Turecku za plnú cenu, otec nebol na žiadnej dovolenke. Navrhovateľka má osobný automobil, otec ho nemal. Napriek tomu súd uviedol, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, aj keď z preukázaného skutkového stavu vyplýva, že navrhovateľka má vyšší štandard ako otec. Súd porovnaním príjmu otca a matky od poslednej úpravy výživného zistil nárast príjmu u matky viac o 60% a u otca o viac ako 40% a napriek tomu arbitrárne zvýšil výživné otcovi o 55%, čo považuje odvolateľ za nepreskúmateľné rozhodnutie, pretože ak príjmy otca vzrástli o 40%, logicky možno očakávať záver o zvýšení vyživovacej povinnosti o maximálne 40% na všetky deti a nie o náraste o 55% na jedno plnoleté

dieťa s vlastným príjmom. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Navrhovateľka vo vyjadrení k podanému odvolaniu poukázala na zásadnú zmenu pomerov spojenú s jej štúdiom na vysokej škole (i v zmysle nálezu Ústavného súdu ČR sp.zn. II. ÚS 2121/14), pričom k jej odôvodneným výdavkom spojeným so štúdiom nepatrí len výdavok na internát, ktorý zmenou školy odpadol, ale i strava v škole (cca 3,90 eur za obed), školské pomôcky spriemerované na mesiac (písacie potreby, zošity, jazykové učebnice a pracovné zošity, školská taška, úbor na telesnú výchovu, ktorá je v prvom ročníku EU povinná). Rovnako má výdavky na stravu v domácom prostredí rodiča, výdavky na oblečenie, obuv, drogériu, kultúrne vyžitie, športové mimoškolské aktivity, pomernú časť nákladov na bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť a lieky, kaderníka. K namietaným výdavkom na MHD navrhovateľka uvádza, že v zmysle metodiky pre výpočet výživného sú oprávnenými aj výdavky spojené s cestovaním do miesta štúdia, ako i MHD dopravou, výdavky spojené s kúpou všetkej literatúry potrebnej pre štúdium i rôznych špeciálnych školských pomôcok potrebných na štúdium, prípadne na toner, ako aj výdavky na regeneráciu a športové vyžitie. Pokiaľ ide o dopravu, navrhovateľka si kupuje trojmesačný lístok na MHD v Bratislave vo výške 48 eur, nakoľko ročný lístok vo výške 159,35 eur je pre ňu privysoký jednorazový výdavok, navyše výučba netrvá nepretržite 12 mesiacov čiže niet dôvodu na to, aby kupovala ročný lístok MHD. Okrem toho si musí hradiť MHD dopravu aj v rámci E. a vlakovú prepravu z E. do Bratislavy, keď sú bezplatné lístky vypredané. Pokiaľ ide o príjmy z brigád, tieto sú pre rozhodovanie o vyživovacej povinnosti otca irelevantné, pričom poukazuje na rozsudok KS Košice sp.zn. 8Co/23/2019. Tiež poukazuje na to, že povinnému bol titulom vyporiadania BSM vyplatený vyrovnací podiel vo výške cca 60.000 eur. Nie je pravda, že by si musel spotrebný úver brať z dôvodu vylúčenia z užívania bytu, ktorý tvoril BSM, núdzu o bývanie nemal (nič mu nebránilo ísť bývať k svojej matke, následne býval u svojej priateľky a v súčasnosti žije u svojej manželky). Spoločný úver, ktorý mal s matkou navrhovateľky, táto uhradila dňa 31.10.2024 a na vyplatenie vyrovnacieho podielu povinnému si bola nútená zobrať si nový úver, ktorý spláca po 388,55 eur. Odvolateľ zavádza súd pokiaľ ide o tvrdenia ohľadom rozdielnej životnej úrovne účastníkov konania, navrhovateľka nebola na dovolenke v Turecku, tejto dovolenky sa zúčastnila jej matka s maloletými deťmi, bez navrhovateľky. Ku kúpe auta a snowboardu uvádza navrhovateľka, že tieto bola schopná kúpiť si z finančných prostriedkov, ktoré dostala ako úhradu poistného plnenia po dovŕšení jej 18 rokov. Pokiaľ povinný tvrdí, že na rozdiel od navrhovateľky motorové vozidlo nemá, navrhovateľka uvádza, že mal motorové vozidlo, avšak prenechával ho do užívania kamarátovi (vozidlo bolo pritom písané na matku navrhovateľky), pričom povinný aj s priateľom napriek tomu, že auto užívali, nevykonali na aute STK ani EK, preto bola matka navrhovateľky nútená vozidlo v júni 2024 odhlásiť a navyše uhradiť niekoľko neuhradených pokút z Rakúska. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok tak, že súd uloží povinnému zaplatiť nedoplatok v celosti vzhľadom na vyplatenú sumu vyporiadania z BSM, alternatívne navrhla rozsudok potvrdiť.

7. Otec v odvolacej replike zotrval na podanom odvolaní. Podľa neho u navrhovateľky okrem cestovného nedošlo k zmene výdavkov, úbor na telesnú výchovu aj školské pomôcky potrebovala aj na strednej škole. Čo sa týka cestovného, v zmysle vyjadrenia navrhovateľky vyplýva potreba dvakrát trojmesačného lístka a následne lístky cez skúškové obdobie ad hoc, čo môže predstavovať maximálne trikrát 48 eur, alebo celoročný lístok v tejto kategórii za 119,50 eur, čo je mesačný výdavok 10 – 12 eur. Cestovné v rámci E. na stanicu nie je odôvodnené, keďže táto je v pešej dostupnosti jej bydliska. Rozhodnutie KS Košice sp.zn. 8Co/23/2019 nie je aplikovateľné na súdený prípad, keďže nejde o zanedbateľný príjem, ani o študentku na strednej škole, ktorá má omnoho menej možností a času na rozdiel od navrhovateľky. Pokiaľ ide o vyplatený vyrovnací podiel z titulu vyporiadania BSM vo výške 60.000 eur, nejde o príjem otca ani majetkový prírastok, ale finančný ekvivalent za majetok, nadobudnutý s bývalou manželkou a preto vyplatenie vyporiadacieho podielu je pre určenie výživného bez právneho významu. K otázke bývania odvolateľ uvádza, že nemohol ísť bývať k svojej matke, tá býva v jednoizbovom byte svojho príbuzného. Pokiaľ ide o dovolenky navrhovateľky, je síce pravdou, že navrhovateľka nebola v Turecku s matkou, ale podľa jej fotiek zo sociálnych sietí bola na dovolenke na Kanárskych ostrovoch, v Paríži, Taliansku, výlete v Starom Smokovci, čo je určite vyšší životný štandard ako otec, ktorý neabsolvoval žiadnu dovolenku okrem návštevy príbuzných v ČR. Uvedené výlety (o ktorých dokladá fotografie zverejnené na instagrame navrhovateľky) nie sú základnými životnými potrebami a nie je dôvod, aby otec prispieval vo vyššej miere ako v súčasnosti, keď zo svojich prostriedkov navrhovateľka dokázala pokryť takéto nadštandardné výdavky. Pokiaľ ide o príjem z poisťky, poistné bolo až do rozvodu platené z jeho príjmu. Navrhovateľka zavádza súd a ani v jednom prípade svoje tvrdenia (príjem, lyže, auto, notebook) po účinnom spochybnení zo strany otca neobhájila dôkazmi.

Záverom otec poukázal na jeho vlastné zvýšené náklady na dentálnu starostlivosť. Mal za to, že od neho nemožno spravodlivo požadovať zvýšené výživné v sume akú určil prvoinštančný súd.

8. Navrhovateľka v odvolacej duplike zotrvala na predchádzajúcom vyjadrení. Jej štúdium na vysokej škole je spojené s podstatne vyššími nákladmi oproti strednej škole, netýka sa to len cestovného, ale aj nákupu kníh, keďže škola ich neposkytuje zdarma ako na stredných školách, tiež má výdavky s povinným zakúpením študentského preukazu ISIC (cena novej karty cca 25 eur ročne a každoročné obnovenie cca 13 eur ročne), športová výchova na EU vyžaduje individuálny výber športu, čo si môže vyžadovať aj zakúpenie výbavy a oblečenia, prípadne i výdavky na cestovanie, keďže tieto aktivity sa uskutočňujú mimo univerzitného areálu. Ak by bolo možné stotožňovať výdavky stredoškolského a vysokoškolského študenta, pravdepodobne by ich samotné MS SR nepovažovalo za potrebné vo svojej príručke deliť. Ceny cestovného v rámci E. sa zvýšili od decembra 2024 a jej cestovanie v rámci E. nemožno obmedzovať len na cestu medzi jej bydliskom a stanicou, keďže sa pohybuje aj na iných miestach. Poukázaním na vyplatnený vyrovnací podiel 60.000 eur navrhovateľka chcela pripomenúť, že povinný získal zdroj disponibilných finančných prostriedkov určených na uspokojovanie potrieb jej ako dcéry a zabezpečujú povinnému dostatočný príjem predpokladaný na zvýšenie výživného. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na fotografie zo sociálnych sietí, tento zámerne opomenul uviesť dátumy ich vyhotovenia, čím sa snaží navodiť dojem, že ich absolvovala navrhovateľka namiesto dovolenky v Turecku v jednom roku. Tieto však absolvovala v priebehu posledných troch rokov a to v Paríži bola v októbri 2022, v Taliansku v septembri 2023, na Kanárskych ostrovoch v auguste 2024, Starý Smokovec navštevuje raz ročne -jednodňový výlet vlakom s návštevou ľadového domu. Uvedené dovolenky si hradila z jej príjmu z brigádnickej činnosti a nie z výživného od otca. Poukázala tiež na zníženie príjmu matky o daňový bonus, hoci náklady na navrhovateľku stále rastú a tiež má zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, keďže nosí zubný strojček a dioptrické okuliare. Otcovi nič nebráni tiež si nájsť rôzne brigády ako elektrikár, otec svojim deťom ničím nad rámec výživného neprispieva.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b/ Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 363 a § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že rozsudok treba z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť.

10. Odvolateľ namietal, že súdom určená výška výživného nezodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom a ani navrhovateľka nepreukázala takúto potrebu zvýšenia výživného, navyše životná úroveň navrhovateľky je vyššia než životná úroveň povinného. Odvolací súd uvedené námietky vyhodnotil ako nedôvodné.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd posudzuje všetky súvisiace kritériá vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

12. V prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval správne, keď zisťoval aktuálne odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery jej otca i matky, na výživu ktorých je odkázaná a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnával so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 27P/55/2021 - 81 zo dňa 30.03.2022. Odvolací súd preskúmal postup ako aj rozsudok prvoinštančného súdu v celom rozsahu a berúc do úvahy tak odvolacie námietky otca ako aj ostatné vyjadrenia účastníkov konania a dospel k záveru, že napriek určitým pochybeniam v postupe prvoinštančného súdu je jeho rozhodnutie správne a aj podľa názoru odvolacieho súdu je zvýšené výživné v sume 170 eur mesačne na navrhovateľku v danom prípade primerané.

13. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Treba dodať, že samotný prechod dieťaťa zo strednej školy na vysokú školu je považovaný ustálenou súdnou praxou za takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá v zásade odôvodňuje zvýšenie výživného.

14. Navrhovateľka je plnoletá, avšak stále sa pripravuje na budúce povolanie formou denného štúdia na vysokej škole, ktoré jej neumožňuje zatiaľ samej sa živiť, preto vyživovacia povinnosť rodičov stále trvá. V čase posledného rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 27P/55/2021, kedy bola schválená dohoda rodičov, ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou 110 eur mesačne, mala navrhovateľka 17 rokov, bola študentkou 3. ročníka strednej školy a matka v marci 2022 vyčíslila výšku jej pravidelných mesačných nákladov v sume 268 eur. Po skončení strednej školy začala študovať navrhovateľka na vysokej škole a podala predmetný návrh na zvýšenie výživného. Najskôr študovala na Fakulte riadenia a informatiky Žilinskej univerzity, následne prestúpila od 01.09.2024 na Fakultu hospodárskej informatiky EU v Bratislave, čím jej vznikol tzv. jednorazový diferenčný poplatok (poplatok za prestup a dlhšie štúdium na 1. stupni vysokoškolského štúdia) vo výške 1.890 eur. Dopravu vlakom do Bratislavy má spravidla zadarmo (ak nie sú bezplatné lístky vypredané), ale hradí si MHD v Bratislave a spolu s ďalšími bežnými výdavkami, t.j. na stravu v škole, ošatenie, obuv, hygienické potreby, drogériu, telefón, školské potreby, pomernú časť z nákladov na bývanie v domácnosti matky a stravu doma tak treba považovať za plne dôvodné vyčíslenie celkovej sumy potrebnej na zabezpečenie základných životných potrieb navrhovateľky vo výške 370 eur mesačne, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožňuje. Odvolateľ namietal, že súd bral do úvahy výdavok na internát v Žiline vo výške 60 eur, hoci tento výdavok jej odpadol po prestupe na inú školu, avšak treba vziať do úvahy, že namiesto nákladov na internát je nutné v rámci odôvodnených výdavkov navrhovateľky potom zohľadniť pomerný príspevok navrhovateľky na bývanie v domácnosti matky (s čím ostatne počítal i prvoinštančný súd). Ani sumu cestovného 24 eur nepovažoval odvolací súd za nadhodnotenú ako tvrdil odvolateľ. Navrhovateľka sa nepochybne potrebuje pohybovať v Bratislave verejnou dopravou a nemožno jej upierať ani využívanie verejnej dopravy v E., predstavuje to podstatne lacnejší variant dopravy než vlastným vozidlom, pričom súdom zohľadnená cena dopravy je primeraná. Odvolací súd tak po preskúmaní spisového materiálu zhodne so súdom prvoinštančným mal za to, že vykonané dokazovanie potvrdilo, že od posledného rozhodovania súdu došlo na strane navrhovateľky k nárastu odôvodnených výdavkov a teda k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného.

15. Zároveň nastala i zmena pomerov na strane rodičov a to zvýšením príjmu otca na sumu 1.268 eur netto oproti sume cca 900 eur netto v čase posledného rozhodovania súdu, čo je nárast o cca 40% ako správne konštatoval prvoinštančný súd a tiež i zvýšením príjmu matky zo sumy 813 eur na cca 1.317 až 1.350 eur netto, čím došlo u nej k nárastu príjmu o cca 60%. Možnosti oboch rodičov prispievať na výživu svojich detí sa teda zvýšili. Okrem navrhovateľky si však plnia vyživovaciu povinnosť voči ďalším deťom, ktoré sú maloleté – otec bol v zmysle rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27P/55/2021 - 81 zo dňa 30.03.2022 zaviazaný platiť (okrem sumy 110 eur na v tom čase ešte maloletú A.) aj výživné na maloletú B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 100 eur mesačne a na maloletú F., nar. XX.XX.XXXX vo výške 70 eur mesačne (nie obom maloletým deťom po 70 eur ako nesprávne zistil prvoinštančný súd). Už v čase prebiehajúceho konania o zvýšenie výživného na plnoletú navrhovateľku bolo vedené súčasne i konanie o zvýšenie výživného na obe maloleté deti B. aj F. a medzichasom rozsudkom č.k. 40P/115/2023-199 zo dňa 22.01.2025 Okresný súd Trnava s účinnosťou od 09.11.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú B. zo sumy 100 eur mesačne na 150 eur mesačne a na maloletú F. zo sumy 70 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne, zároveň nedoplatky na výživnom u maloletej B. v sume 736,66 eur a u maloletej F. v sume 589,33 eur povolil otcovi splatiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 30,75 eur a 24,60 eur popri bežnom výživnom, tento rozsudok už nadobudol právoplatnosť.

16. Odvolací súd, vychádzajúc zo zistených skutočností, sa stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že suma výživného vo výške 170 eur mesačne na navrhovateľku je primeraná jej odôvodneným potrebám ako aj schopnostiam a možnostiam otca ako povinného rodiča a to i s prihliadnutím k jeho výdavkom. Právne relevantnou otázkou bolo, či vlastný príjem navrhovateľky, ktorá dosahuje priemerne 199 eur brutto mesačne, má v danom prípade slúžiť na pokrývanie jej vyčíslených odôvodnených potrieb, a odvolací súd sa v tejto otázke stotožňuje s názorom prvoinštančného súdu. Odvolateľ namietal, že v danom prípade (vzhľadom na pravidelnosť príjmu navrhovateľky, ktorý sa neviaže na prázdniny ani sezónu), treba tento zohľadniť ako príjem, z ktorého navrhovateľka môže svoje potreby čiastočne pokrývať, keďže nejde o ojedinelý príjem dieťaťa pripravujúceho sa sústavným štúdiom na budúce povolanie, ktorý neovplyvňuje spravidla vyživovaciu povinnosť rodičov, ako to vyplýva z relevantnej judikatúry. Odvolací súd názor otca nezdieľa.

17. Brigádnická práca dieťaťa popri štúdiu jeho nárok na výživné nijako nevylučuje, môže iba za určitých okolností ovplyvniť výšku výživného. Je preukázané, že navrhovateľka, hoci je už plnoletá, nie je z objektívnych dôvodov – a to z dôvodu sústavnej prípravy na budúce povolanie formou denného štúdia na vysokej škole - schopná sama sa živiť, takže v zmysle zákona o rodine sú jej živiteľmi otec a matka. Príjem z brigádnickej činnosti navrhovateľky je vzhľadom k jeho výške 1990 eur brutto oproti príjmom jej rodičov zanedbateľný a i keď má aktuálne charakter pravidelnosti, má iba minimálny vplyv na výživné. Ani tento jej pravidelný brigádnický príjem nemožno totiž považovať za sústavný, keďže študijný rozvrh a s tým súvisiace školské povinnosti sa počas štúdia priebežne menia a so svojim príjmom tak nemôže navrhovateľka s určitosťou počítať. Na rozdiel od rodiča, študujúce dieťa pripravujúce sa na budúce povolanie dennou formou, nemá povinnosť pracovať a dosahovať príjmy primerané svojim možnostiam. To, že navrhovateľka aktuálne brigáduje popri škole, nie je teda jej povinnosťou, ale jej dobrou vôľou v snahe finančne si prílepiť, keďže výživné zo strany rodičov vzhľadom na ich schopnosti a možnosti pokrýva iba jej základné životné potreby, ktoré v tomto prípade treba považovať (i s ohľadom na obvyklú výšku odôvodnených potrieb študentov vo veku navrhovateľky), za minimálne. Povinný rodič a ani súd nemôže od nej spravodlivo požadovať, aby popri štúdiu vo voľnom čase ešte dosahovala pravidelné príjmy na pokrývanie jej základných potrieb, keďže jej prvoradou povinnosťou je predovšetkým plniť si všetky povinnosti študenta a riadne absolvovať štúdium ako prípravu na svoje budúce povolanie. Bolo by zároveň i nespravodlivé, aby jej úsilie vynakladané nad rámec bežných povinností, bolo navrhovateľke pri rozhodovaní o výživnom na ujmu (pričom povinný rodič žiadne takéto úsilie smerujúce k zvýšeniu príjmov nevynakladá). Súd zároveň vzal do úvahy, že ustálená výška pravidelných mesačných nákladov navrhovateľky v sume 370 eur pokrýva len jej základné životné potreby, pričom ale navrhovateľka má nepochybne tiež výdavky jednorazové a nepravidelné ako napr. notebook, voľnočasové či športové záujmy (kam patrí i cestovanie, ktoré je v súčasnosti už bežnou formou voľnočasových aktivít mladých ľudí, napomáhajúcou ich vzdelávaniu, budovaniu nezávislosti, tolerancie a kultúrneho porozumenia), ktoré však tiež musí z niečoho uhrádzať, pričom otec jej nad rámec výživného ničím neprispieva.

18. Pravidelné mesačné náklady navrhovateľky v sume 370 eur majú byť uhrádzané sčasti prídavkom na dieťa, ktorý poberá vo výške 60 eur a zvyšok príspevkami na výživu zo strany otca (170 eur) a matky (140 eur), ktorá navrhovateľke poskytuje v súvislosti s bývaním aj určitú formu inej starostlivosti (pranie, varenie a pod., hoci nejde už o zabezpečovanie osobnej starostlivosti ako pri maloletých deťoch) a je namieste aj túto skutočnosť pri určení výživného zohľadniť. Súhrn otcových mesačných vyživovacích povinností teda od 09.11.2023 (odkedy súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal zvýšené výživné aj navrhovateľke) predstavuje celkovo sumu 430 eur (170 + 150 + 110), čo pri jeho príjme 1.268 eur netto reprezentuje cca 34% z príjmu. Suma 170 eur na navrhovateľku sa po zohľadnení všetkých relevantných kritérií pre určenie výživného v zmysle Zákona o rodine javí ako primeraná, rešpektuje nárast mesačných odôvodnených potrieb navrhovateľky od posledného rozhodovania súdu, ako aj nárast príjmov rodičov, ich výdavky a celkovú životnú úroveň účastníkov (súd nezistil, že by životná úroveň navrhovateľky bola vyššia než životná úroveň povinného), zohľadňuje zároveň i existenciu ďalších vyživovacích povinností povinného a sumy výživného, ktoré musí platiť vo zvýšenej výške od rovnakého dátumu, ako súd zvýšil výživné aj na navrhovateľku. V neposlednom rade zohľadňuje i tú skutočnosť, že otec sa okrem platenia súdom určeného výživného na vzniknutých mimoriadnych výdavkoch navrhovateľky nepodieľa, tieto uhrádza navrhovateľka z vlastných príjmov, prípadne jej pomáha matka, u ktorej býva.

19. Na zdôraznenie skutočnosti, že nejde o sumu neprimerane vysokú s ohľadom na možnosti a schopnosti povinného, dáva i odvolací súd do pozornosti metodiku pre výpočet výživného zverejnenú Ministerstvom spravodlivosti SR, ktorá je síce materiálom odporúčacieho charakteru, jeho zámerom je však zjednocovať procesné postupy a rozhodovacia prax súdov v rodinnoprávnej agende, a z tejto metodiky vyplýva, že v prípade vyživovacej povinnosti ako má otec voči plnoletej A. (a pri existencii dvoch ďalších vyživovacích povinností k maloletým deťom vo veku B. a F.), predstavuje primerané výživné na navrhovateľku ako plnoleté dieťa podiel z jeho priemerného čistého mesačného príjmu vo výške 17%, čo je suma cca 215 eur (a spolu na všetky tri deti 45%, teda sumu cca 570 eur). I z uvedeného je zrejmé, že aj pokiaľ súd berie do úvahy ako pomocné kritérium túto metodiku, nie je dôvod považovať súdom určené výživné na navrhovateľku za premrštené, práve naopak. Správnosť takto určeného výživného nie je spochybnená ani ochorením, na ktoré sa otec lieči, nakoľko s ohľadom na výšku príjmu ním uvádzané výdavky spojené so zdravotným stavom nemajú ani pri platení súdom určeného výživného žiaden výrazný vplyv na jeho životnú úroveň, zvlášť keď spotrebný úver, ktorého splátky ho zaťažovali, môže v celosti vyrovnáť zo sumy finančných prostriedkov, ktoré obdržal titulom vyporiadania BSM.

20. Vo vzťahu k námietke odvolateľa týkajúcej sa nesprávneho skutkového zistenia prvoinštančného súdu ohľadom výšky výživného určeného na maloletú B., keď namiesto sumy 100 eur vychádzal zo sumy 70 eur, odvolací súd uvádza, že túto námietku síce treba vyhodnotiť ako opodstatnenú, avšak uvedená okolnosť je (vzhľadom na medzičasom zvýšené výživné na obe maloleté deti s účinnosťou od 09.11.2023) bez právneho významu, nakoľko primeranosť výživného na navrhovateľku posudzoval odvolací súd už s prihliadnutím na takto zvýšené výživné a nie výživné, ktoré otec platil podľa predchádzajúceho rozsudku. Vytýkané pochybenie súdu prvej inštancie tak vzhľadom na uvedené nemá vplyv na správnosť napadnutého rozsudku, keď sumu zvýšeného výživného na 170 eur pre navrhovateľku považuje odvolací súd za správnu.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil vrátane správneho rozhodnutia v časti nedoplatku na zročnom výživnom (v ktorej časti odvolateľ nepredostrel žiadne relevantné námietky, s ktorými by bolo potrebné sa vysporiadať) a rovnako správneho výroku o trovách konania. Súčasne bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v spojení s § 396 CSP o trovách odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).